

POLITIET

Anmeldelser

Hvordan kan vi redusere risikoen for at en sak blir henlagt?

Stein Erik Granli
Miljøkrimkoordinator
Trøndelag politidistrikt

Hjemmelskrav tilsyn og kontroll

- Privat tilsyn og kontroll
- Offentlig tilsyn – krav om lovhjemmel?
- Kontroll – krav om lovhjemmel?
- Regelsett - lovhjemmel kontroll i forbindelse med naturoppsyn:
  - Naturoppsynsloven §3
  - Politiloven
  - Fjelloven §36
  - Lakse og innlandsfiskeloven §42

Grunnloven §113 - hjemmelskravet

- Ethvert inngrep ovenfor enkeltmenneske krever hjemmel i lov
- Inngrep
  - Alt som angår enkeltmenneskets rettsstilling
    - Alt som berører den private sfære
    - Alt som innebærer en byrde
    - Alt den enkelte ikke frivillig er med på
- Konsekvens: Alt vi foretar oss under kontroll ved oppsyn må ha hjemmel i lov.
  - Pålegg
  - Straff
- Straff: Grunnloven §96

Kontroll med fiske

- Offentlig oppsyn
  - Lakse og innlandsfiskeloven §42
  - Kontrollerer de offentligrettslige sidene ved laksefisket
- Privat oppsyn/grunneier
  - Privatrettslig for å ivareta grunneiers interesser
  - Godtar fiskeregler og det å la seg kontrollere når man kjøper fiskerett
  - Grunneier eller den han har gitt fullmakt

Krav til bevisets styrke

- For å innlede etterforskning
  - Rimelig grunn til å anta at noe straffbart har skjedd
- Selvinkrimineringsvernet
  - Mistenkte/Siktede, Straffeprosessloven §90
  - Nærstående, Straffeprosessloven §123
- For å bruke tvangsmidler
  - Skjellig grunn til mistanke
  - Sterk grunn til mistanke
- For domfellelse
  - Bevist ut over enhver rimelig tvil
    - "man skal være sikker"
    - "utelukker muligheten for at mistenktes forklaring er riktig"
    - Gjelder alle vilkårene for straff
    - Hvorfor så strengt beviskrav i straffesaker? Sammenlignet med sivile saker, OTG mv.

Krav til etterforskningen

- Målet med etterforskningen er å opplyse saken så godt som mulig
- Av dette følger at etterforskningen må være objektiv og søke bevis som både taler for og i mot anmeldtes skyld.
- Politiets S-regel:
  - Søke samle sikre spor som sannsynliggjør sakens sanne sammenheng såvel siktedes skyld som skyldfrihet
- Plikt til å opptre objektivt.
- Hypoteser
  - Hvor minst en av hypotesene går på at mistenkte er uskyldig
- Bekreftelsesfellen
- Når anmelder vi, eventuelt ikke, er vi på riktig nivå – utviser vi skjønn?

Hva må med i anmeldelsen

- Innledning med bakgrunn for anmeldelsen
  - Kontroll?
  - Hvem deltok på kontrollen
  - Hvor har dere vært
  - Eksempel fra politiet:
    - Onsdag 23.6.22 var undertegnede sammen med Odd Magne Kvålshagen fra Statens naturoppsyn på lakseoppsyn i Namsen. Kontrollen startet klokken 09:00 og foregikk til fots i området Sælegghylla. Jeg var iført politiets feltuniform og Kvålshagen var iført SNOs uniform.
- Anmeldelsen må så langt det lar seg gjøre svare på følgende spørsmål
  - Hvem (hvem er vi, hvem er anmeldt, aktuelle vitner; personalia, telefon, rolle),
  - hva,
  - hvor,
  - hvordan,
  - Hvorfor,
  - når,

Vilkår for straff

- Vilkårene for straff i straffebudet er en god indikasjon på hvilke informasjonsbehov anmeldelsen minimum bør gi svar på.
  - Objektive vilkår
    - Brudd på handlingsnormen som er beskrevet i lovteksten
  - Subjektive vilkår
    - Skyld som er utvist i henhold til aktuelle straffebestemmelse, feks Forskrift om fiske etter anadrome laksefisk i vassdrag.
    - Forsett eller uaktsomhet jfr. Lakse og innlandsfiskeloven §49
- Notoritet og dokumentasjon er helt avgjørende for å nå i mål med en sak.
- Objektive vilkår

Observasjoner

Eksempel: Du er fiskeoppsyn og du får høre at en fisker har fått en oppdrettslaks like innenfor valdet du representerer. En gammel erfaren laksefisker, Rolf har sett dette. Gunnar på 19 år som akkurat er ferdig med 3 år på sportsfiskelinja har sett det samme.

Gunnar på 19 år sier at han er sikker på at det er en oppdrettslaks, mens Rolf er krystallklar på at det er en villaks som er tatt.

Hvem stoler du på?

Observasjoner

- Observasjoner kan være sentrale i etterforskningen, men deres bevisverdi avhenger av omstendighetene de er gjort i
  - A Avstand – avstand til observasjonen
  - D Dagslys eller – lysforholdene (dagslys, motsol etc.)
  - V Varighet – hvor lenge varte observasjonen
  - O Obstruksjoner – gjenstander mellom oss og observasjonen
  - K Kjent fra før – kjenner vi vedkommende, kjent med gjenstand, dyr etc.
  - A Andre grunner til å huske – f.eks. et tidspunkt vi vet fordi vi sjekket klokka med tanke på en avtale vi hadde
  - T Tiden etter observasjon – f.eks. snakket med noen – ubevisst påvirkning
  - E Er det mulig – spør oss selv om denne observasjonen er mulig
- https://youtu.be/_bnnmWYI0IM

Foto

- Kvaliteten på bildene er til tider for dårlig.
- Sikringen av foto må ha en plan
  - Start med et kartutsnitt i liten målestokk som viser hvor man befinner seg i terrenget, referansepunkter må med (stedsnavn, innsjøer etc.)
  - Så evt et kartutsnitt med større målestokk
  - Deretter bilder utenfra og inn
  - Oversiktsbilder, situasjonsbilder, nærfoto, detaljfoto
  - Tekst til bildene

Oppsummering

- Etterforskningen skal være objektiv, det inkluderer anmeldelsen
- Etterforskningens mål er å opplyse saken så godt som mulig
- Anmeldelsen må svare på 5HN
  - Hvem (hvem er vi, hvem er anmeldt, aktuelle vitner; personalia, telefon, rolle), hva, hvor, når, hvordan, hvorfor
- Skjønn/konduite må utvises med tanke på om anmeldelse skal skrives eller ikke
- Beskriv omstendighetene for observasjoner – a.d.v.o.k.a.t.e
- Foto: Leselige bilder, oversiktskart, utenfra og inn

Policy ved brudd på bestemmelser

- Veiledning, informasjon
- Advarsel
- Anmeldelse
- Ved alvorlige lovbrudd
  - Beslag fiskeutstyr
  - Beslag av fangst

Agjørelser av en sak

- Privatrettslig gebyr
  - Jfr lokale fiskeregler
- Overtredelsesgebyr
  - Miljødirektoratet kan ilegge OTG jfr. Forskrift om overtredelsesgebyr etter lakse- og innlandsfiskeloven. ((FOR-2021-06-01-1741
- Straff
  - Lakse og innlandsfiskeloven §49
    - Bøter eller fengsel inntil 1 år
    - Ved grove overtredelser bot eller fengsel inntil 5 år.
- Forbud mot dobbeltstraff for samme forhold.

POLITIET

**Ved spørsmål, ta kontakt med oss
i miljøteamet**